compound of the *Amarak.* and of *Hemach.* 'अवध्योक्तौ', would simply mean '*Bráhmańa*', the etymological sense of this word having disappeared in the conventional meaning; *Nilak.*: वधं नार्हतीत्युक्तौ ब्रह्मणि साधु । तत्र साधुरिति (*Páń.* IV. 4. 98.) यत् । ब्रह्मण्यम् । ततो नञ्समासः); e. g. in the *Uttararámach.*: अत्रान्तरे ब्राह्मणेन मृतं पुत्रमारोप्य राजद्वारि सोरस्ताडनमब्रह्मण्यमुद्घोषितम्; or [3] A cry of distress uttered by a person (in general) who craves for his life, answering our 'mercy!'; (according to this interpretation of अवध्योक्तौ, अवध्य would not have the conventional, but the literal or etymological sense: *Ráyamuk.*, *Mathureśa*, *Rámáśraya* &c. on the *Amarak.*: अवधयाञ्चार्थमित्येके; *Vallabhag.* on *Hemach.*: अवध्ययाञ्चार्थे पूत्करण इत्येके, when अब्रह्मण्य has lost its etymological sense, 'an act which is not proper for a Bráhmańa' and assumed the meaning 1.); but the word occurs also in the still more general sense of a plaintive cry: 'woe!'; e. g. in the *Panchatantra*: सर्वे ते पक्षिणो विषण्णवदना वाष्पपूरितदृशः करुणस्वरेण वैनतेयमासाद्य फूत्कर्तुमारब्धाः । अहो अब्रह्मण्यमब्रह्मण्यम्. (*Amarak.* and *Hemach.* restrict the use of the word in the two last meanings to the dramas, but it occurs also elsewhere in the dialogue, as results e. g. from the given instance. — अब्रह्मण्य is, contrary to the general rule on Tatpur. compounds with अ neg., udátta on the last syllable.) Also अब्राह्मण्य. E. अ neg. and ब्रह्मण्य.

अब्रह्मता f. (-ता) (ved.) The condition of what is not endowed with the bliss of wisdom, i. e. the condition of what is perishable (according to *Mahídhara*). E. अब्रह्मन्, taddh. aff. तल् (*Mahídhara* analyzes the word अ neg. and ब्रह्मता, but he can be scarcely correct in doing so, as it is udátta on the penultimate, not on the first syllable).

अब्रह्मन् Bahuvr. m. f. n. (-ह्मा-ह्मा-ह्म) [1] (ved.) Without hymns, unaccompanied by hymns (as libations). [2] (ved.) Not having the bliss of wisdom (comp. अब्रह्मता). [3] Without Bráhmańas; e. g. in *Manu*: नाब्रह्म क्षत्रमृध्नोति नाक्षत्रं ब्रह्म वर्धते । ब्रह्म क्षत्रं च संपृक्तमिह चामुत्र वर्धते. The word is udátta on the first syllable. E. अ priv. and ब्रह्मन्.

अब्रह्मबन्धूक Bahuvr. m. f. n. (-कः-का-कम्) Without Bráhmańa-women. E. अ priv. and ब्रह्मबन्धू, samás. aff. कप्.

अब्रह्मविद् Tatpur. m. f. n. (-त्-त्-त्) Not knowing Brahman (neuter), not knowing the supreme truth; e. g. in the *Máńdukya Upan.*: नास्याब्रह्मवित्कुले भवति य एवं वेद. E. अ neg. and ब्रह्मविद्.

अब्राह्मण I. Tatpur. 1. m. (-णः) [1] Not a Bráhmańa, any one in general except a Bráhmańa; e. g. in the *Śatapath.*: .... तद्दै नाब्राह्मणः पिबेदग्नौ ह्यधिश्रयन्ति तस्मान्नाब्राह्मणः पिबेत्; or in the *Chhánd. Upan.*: तं होवाच नैतदब्राह्मणो विवक्तुमर्हति (where 'none but a Bráhmańa' implies 'because the Bráhmańas alone are upright'); or in the *Mitáksh.*: अश्वाद्वडवायामश्वः । तस्माद्ब्राह्मणाद्ब्राह्मण्यामुत्पन्नोऽब्राह्मण इति विरुद्धम्; [but so far, by the fact of negation, comparable to a Bráhmańa, that a man, not a lump of earth &c. is implied; this sense is conveyed when *Patanjali* gives अब्राह्मण as an instance to the meaning 'similar' of न, in his comment on the *Nyáya* to *Páń.* III. 1. 12. and VI. 1. 71., omitted in the mutilated reprint of the Calc. edition: नञ्युक्तमिवयुक्तं वा (to VI. 1. 71.: नञ्युक्त इवयुक्ते वा) यत्किंचिदिह दृश्यते । अन्यस्मिंस्तत्सदृशे कार्यं विज्ञायते । तथा ह्यर्थो गम्यते । (VI. 1. 71.: तद्यथा ।) अब्राह्मणमानयेत्युक्ते ब्राह्मणसदृश एवानीयते (to VI. 1. 71.: ब्राह्मणसदृशमेवानयति) नासौ लोष्टमानीय कृती भवति; or the latter words more completely to the same Nyáya, VI. 1. 135. (omitted in the Calc. ed. and therefore also in the reprint of that edition): अब्राह्मणमानयेत्युक्ते ब्राह्मणसदृशं क्षत्रियमानयति । नासौ &c.]. [2] A *twice-born* man who is not a Bráhmańa, i. e. a Kshatriya or a Vaiśya; e. g. in *Manu*: अब्राह्मणादध्ययनमापत्काले विधीयते (*Kullúka*: ब्राह्मणादन्यो यो द्विजः क्षत्रियस्तदभावे वैश्यो वा); or in *Jaimini's Sútra*: अब्राह्मणे च दर्शनात् (where a Kshatriya is meant); or in the *Várttika* to *Páń.*: अब्राह्मणगोत्रमात्राद्युवप्रत्ययस्योपसंख्यानम् (*Kaiyy.*: तेन वैश्यगोत्रादपि सिध्यति, i. e. a Kshatriya and a Vaiśya; comp. the other *Vártt.* of II. 4. 58. in the Calc. ed.); or in the *Vájas.*: अशूद्रा अब्राह्मणास्ते प्राजापत्याः (scil. पशवः). [3] A Śúdra (i. e. the reverse of a Bráhmańa, the last of the castes, while the Bráhmańa is the first &c.); e. g. in *Manu*: अब्राह्मणः संग्रहणे प्राणान्तं दण्डमर्हति; (*Kullúka*: अब्राह्मणोऽत्र शूद्रः). [4] A bad Bráhmańa, an impious Bráhmańa; e. g. in the *Ádiparvan* of the *Mahábh.*: स पीडितो देवयान्या महर्षिः समाह्वयत्संरम्भाच्चैव काव्यः । असंशयं मामसुरा द्विषन्ति ये मे शिष्यानागतान्दूषयन्ति । अब्राह्मणं कर्तुमिच्छन्ति रौद्रास्ते मां यथा व्यभिचरन्ति नित्यम्.

2. f. (-णी) The fem. of अब्राह्मण in the foregoing meanings; e. g. *Nárada*: स्वैरिण्यब्राह्मणी वेश्या दासी निष्कासिनी च याः । गम्याः स्युरानुलोम्येन स्त्रियो न प्रतिलोमतः (*Viramitr.*: अब्राह्मणीति स्वैरिण्यविशेषणम्). E. अ neg. and ब्राह्मण.

II. Bahuvr. m. f. n. (-णः-णा-णम्) Without Bráhmańas; e. g. in the *Váyu Pur.*: ममाध्वरे शंसितारः स्तुवन्ति रथंतरे साम गायन्ति गेयम् । अब्राह्मणे ब्रह्मसत्रे यजन्ते &c. E. अ priv. and ब्राह्मण.

अब्राह्मणता f. (-ता) or **अब्राह्मणत्व** n. (-त्वम्) The condition of one who is not a Bráhmańa &c. (see the meanings of अब्राह्मण I.); e. g. *Patanjali* on *Páń.*: नञ्पूर्वात्तत्पुरुषात्त्वतलौ । अब्राह्मणत्वम् । अब्राह्मणतेति. (It may mean too: the condition of what is without Bráhmańas, as a sacrifice &c.; see अब्राह्मण II.) E. अब्राह्मण, taddh. aff. तल् or त्व.

अब्राह्मण्य Tatpur. n. (-ण्यम्) [1] Not the condition of a Bráhmańa, unholiness. [2] The same as अब्रह्मण्य 2. 3. (according to *Ráyamuk.* and *Ramánátha*). E. अ neg. and ब्राह्मण्य.

अब्रुवत् Tatpur. m. f. n. (-न्-ती-त्) Silent; e. g. in *Yájnav.*: अब्रुवन्हि नरः साक्ष्यमृणं सदशबन्धकम् । राज्ञा सर्वं प्रदाप्यः स्यात्षट्चत्वारिंशके ऽहनि. E. अ neg. and ब्रुवत्.

अब्लिङ्ग Bahuvr. n. (-ङ्गम्) A verse (of the three verses) of the Ṛigveda hymn X. 9. 1-3. (or Sámav. 2. 1187-1189. = II. 9. 2. 10.) which is adressed to the divinity Water; *Yájnav.*: उदक्याशुचिभिः स्नायात्संस्पृष्टस्तैरुपस्पृशेत् । अब्लिङ्गानि जपेच्चैव गायत्रीं मनसा सकृत् (*Mit.*: अब्लिङ्गानि । आपो हि ष्ठेत्येवमादीनि त्रीणि मन्त्रवाक्यानि). Comp. अब्दैवत. E. अप् and लिङ्ग.

अभ् (अभि-उदात्त-अनुदात्तेत्) r. 1. cl. See अम्भ्.

अभक्त I. Tatpur. m. f. n. (-क्तः-क्ता-क्तम्) [1] Not worshipping, undevout; e. g. in the *Ṛigv.*: भक्तमभक्तमवो व्यन्तो अजरा अग्नयो व्यन्तो अजराः; or in the *Rudrayámalatantra*: अभ-